

На основу члана 7, 7а, 7б, 7в. и 7г. ст. 3. и 4. Уредбе о нормативима и стандардима расподеле средстава акредитованим научноистраживачким организацијама ("Службени гласник РС", бр. 90/19, 96/23, 110/23, 16/24 и 4/26 - у даљем тексту: Уредба), сагласно Закону о науци и истраживањима ("Службени гласник РС", број 49/19 и 108/25) и Закону о буџету Републике Србије за 2026. годину ("Службени гласник РС", број 108/25), а у складу са Одлуком о финансирању научноистраживачког рада истраживача у 2026. години, број: 451-03-33/2026-03 од 29.01.2026. године, уговорне стране:

- 1) РЕПУБЛИКА СРБИЈА - Министарство науке, технолошког развоја и иновација, Београд, Немањина 22-26, ПИБ 113345781, матични број: 18820781 (у даљем тексту: Министарство), које представља министар науке, технолошког развоја и иновација (у даљем тексту: министар)
- 2) Институт друштвених наука у Београду, ПИБ 100043856, матични број: 7003277, кога заступа др Горан Башић, директор (у даљем тексту: НИО)
Закључују

УГОВОР О РЕАЛИЗАЦИЈИ И ФИНАНСИРАЊУ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА НИО У 2026. ГОДИНИ

Члан 1.

Овим уговором се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна у вези реализације и финансирања научноистраживачког рада НИО у 2026. години, као и начин и услови преноса средстава за рад истраживача, режијске трошкове и материјалне трошкове истраживања на основу достављеног годишњег Плана рада НИО.

Члан 2.

Овим уговором утврђује се следећа структура финансирања научноистраживачког рада НИО, и то:

- 1) Накнаде за рад истраживача у бруто износу, која се одређује у висини производа коефицијента за научно, истраживачко и стручно звање утврђеног Уредбом и основице за коефицијент утврђене у складу са Уредбом (бруто 2).
- 2) Режијски трошкови који обухватају: трошкове рада лица запослених код НИО као стручно, административно-техничко и помоћно особље, укључујући и трошкове повећаног обима рада библиотекара и лица делегираних као НИО уредници, трошкове на име доласка на рад и одласка са рада истраживача (уколико се исти наплаћује), трошкове електричне енергије, воде, грејања и осталих врста комуналних трошкова и услуга трећих лица, трошкови пореза на имовину објеката који користе и неодложне санације објеката, и други неопходни трошкови пословања. Режијски трошкови обухватају и трошкове из тачке 3) овог члана уколико их Министарство одобри на основу образложеног захтева НИО (поднетог у складу са чланом 4. став 1. тачка 7) овог уговора).
- 3) Материјални трошкови истраживања - трошкови који су у функцији истраживања и односе се на: набавку потрошног материјала, ситне опреме и ситног инвентара, трошкове службених путовања истраживача, трошкове дисеминације резултата истраживања и остали неопходни трошкови у вези са истраживањима, односно реализацијом научноистраживачког рада НИО.

Члан 3.

Саставни делови овог уговора су следећи прилози:

Прилог 1. План рада НИО за 2026. годину на формулару који је саставни део овог уговора, као посебан прилог;

Прилог 2. Списак истраживача са утврђеном накнадом за научноистраживачки рад у бруто износу, која садржи: нето износ за исплату и износ припадајућег пореза и доприноса. Бруто накнада за научноистраживачки рад истраживача који су запослени у институтима чија се основна зарада исплаћује претежно или у целини из средстава за научноистраживачки рад, обухвата износе за: нето исплату, порез и доприносе (на терет запосленог и на терет послодавца). Део додатних средстава за време проведено на раду (минули рад), Министарство уплаћује за истраживаче у истраживачком, научном и стручном звању под условом да нису ангажовани у настави, а запослени су у институтима и на факултетима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и института чији је оснивач Српска академија наука и уметности.

Промене у Прилогу 2 у односу на искључивање појединих истраживача, рачунајући и истраживаче који наврше 65 година живота и/или укључивање нових истраживача у рад НИО, као и на избор/реизбор у звање су саставни део овог уговора, односно месечних решења о распореду средстава НИО. У наведене промене током године не укључују се захтеви НИО из области здравља и одбране, у односу на њихове запослене чија се основна зарада исплаћује из других буџетских извора.

Прилог 2а. Списак истраживача у научним звањима са корективним коефицијентом изврности.

Прилог 3. Одобрени износи режијских и материјалних трошкова истраживања.

Члан 4.

Руководилац НИО по овом уговору је у обавези да:

1) обезбеди да се научноистраживачки рад НИО одвија у складу са Прилогом 1;
2) обезбеди трошење средстава примљених по овом уговору у складу са законом и за намене утврђене чланом 2. овог уговора, о чему се води посебна месечна евиденција, по следећим ставкама за:

а) бруто средства усмерена за финансирање научноистраживачког рада истраживача и део додатних средстава по основу времена проведеног на раду за истраживаче из Прилога 2. овог уговора;

б) средства утрошена за директне материјалне трошкове истраживања.

Евиденција из става 1. ове тачке доступна је Министарству.

3) да води рачуна да сви истраживачи наводе пуну афилијацију приликом публикација радова уз навођење у вези са којим циљем одрживог развоја је тај рад повезан, у складу са универзалном стратегијом Уједињених нација (Агенда 2030).

4) одмах, а најкасније у року од 15 дана од дана сазнања, писаним путем обавести Министарство о околностима које су од утицаја на реализацију обавеза преузетих овим уговором.

5) да писаним путем обавести Министарство о променама и/или проблемима у вези са реализацијом овог уговора у року од 15 дана од сазнања о било којој промени која је од утицаја на финансирање буџетским средствима, а нарочито исплате накнаде за научноистраживачки рад истраживача (престанак радног ангажовања истраживача по било ком основу; промена у основу/обиму радног ангажовања истраживача; околности у односу на избор/реизбор у звање или одузимање звања; одсуство истраживача по било ком основу које је дуже од три месеца у једној години са напоменом да ли је у питању или не одсуство одобрено у складу са чланом 102. Закона; не/плаћено одсуство истраживача са рада по основу прописа о раду, дуже од петнаест радних дана у једној години, које није у функцији научноистраживачког рада; привремена спреченост за рад истраживача по прописима о здравственом осигурању дуже од 30 дана; одсуство

истраживача са рада по прописима о заштити материнства, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета или посебне неге детета или друге особе; промена правног лица код кога је истраживач запослен; и др.)

У односу на учешће истраживача на пројектима по Споразуму између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у програму Европске уније Хоризонт Европа оквирном програму за истраживање и иновације, сачињен у Београду, дана 1. децембра 2021. године и у Бриселу, дана 6. децембра 2021. године и учешће младих истраживача у оквиру међународне шеме мобилности истраживача - Програм за талентоване младе научнике (Talented Young Scientist Program TYSP-) који финансира кинеска влада, руководилац НИО је у обавези да писаним потписаним захтевом затражи претходну сагласност Министарства да се истраживачу ради боравка у иностранству дужег од три месеца по основу учешћа на пројекту из наведеног програма, одобри финансирање у складу са овим уговором. Уз писани захтев НИО доставља и доказ о основу и периоду боравка истраживача у иностранству (потисана одлука, решење или обавештење директора/декана).

6) да поступи у складу са чланом 101. Закона, који прописује да у време породилског одсуства, боловања дужег од три месеца, обављања јавне функције, стручног усавршавања, као и у другим случајевима када истраживач из оправданих разлога није у могућности да се бави научноистраживачким радом, на захтев истраживача рокови за избор у више звања мирују и неће се урачунавати у рок за избор, односно реизбор.

Руководилац НИО доставља Министарству захтев за укључење у финансирање истраживача из става 1. ове тачке, одмах по пријему његовог писаног обавештења и документације о датуму престанка оправдане немогућности за бављење научноистраживачким радом и повратку на рад код НИО.

7) да прибави претходну писану сагласност Министарства за свако неопходно и образложено преусмеравање средстава из тачке 2) овог члана и да уз захтев приложи спецификацију, с тим што преусмеравање није дозвољено у односу на средства намењена исплатама накнада за научноистраживачки рад истраживача;

8) да у научноистраживачки рад НИО укључи стипендисту Министарства изабраног по јавном позиву Министарства у складу са Законом, да спроводи програм његовог усавршавања и извештава Министарство о постигнутим резултатима стипендисте;

9) да у научноистраживачки рад НИО укључи младог талентованог истраживача са објављене Листе, а у складу са Позивом талентованим младим истраживачима - студентима докторских академских студија објављеном на сајту Министарства;

Руководилац института може поднети образложени предлог за укључење новог компетентног истраживача у научноистраживачки рад.

Руководилац НИО може да у научноистраживачки рад укључи истраживача који је радио у научноистраживачким организацијама у иностранству (повратник из иностранства), на основу образложеног захтева поднетог Министарству уз достављање одговарајућих доказа.

10) да редовно враћа неутрошена средства добијена по решењима Министарства за намене из овог уговора (повраћај се врши са рачуна НИО отворених у Управи за трезор, на рачун извршења буџета, а према посебним инструкцијама Министарства).

Члан 5.

Руководилац НИО потписивањем овог уговора преузима и обавезу да:

1) све истраживаче ангажоване у НИО, благовремено и потпуно обавештава о садржини и евентуалним променама овог уговора и прилога који чине његов саставни део, о обавезама и одговорностима у току његове реализације, као и последицама непоступања у складу са истима;

2) узимајући у обзир комерцијалну применљивост, проналаске до којих се дође у току научноистраживачког рада у НИО, одмах по њиховом настанку заштити патентом,

односно малим патентом у Републици Србији, као и да испитају оправданост њихове заштите у иностранству и да благовремено предузму одговарајуће мере за такву заштиту. О поднетим домаћим и међународним пријавама патената, дужни су да обавесте Министарство;

3) приликом јавне презентације/објављивања појединих, односно укупних резултата истраживања остварених у НИО назначе да су средства за ту реализацију обезбеђена од стране Министарства;

4) приликом презентације/објављивања научних радова пишу пуну афилијацију, која подразумева и податке о НИО, као и навођење универзитетске припадности - својства чланице универзитета код кога су истраживачи ангажовани и навођење у вези са којим циљем одрживог развоја је тај рад повезан, у складу са универзалном стратегијом Уједињених нација (Агенда 2030). Радови у којима нису испуњени претходно наведени услови неће бити узети у обзир приликом оцењивања резултата истраживача и рада НИО.

Министарство ће након закључења овог уговора, доставити НИО упутство о форми навођења повезаности резултата са циљевима одрживог развоја.

5) у складу са чланом 68. Закона обезбеди редовно уношење података у регистар НИО и истраживача у оквиру обједињеног информационог система науке.

6) унесе податке о својој истраживачкој инфраструктури и условима под којима се иста може користити, као и услугама које нуди њеним коришћењем.

7) одреди контакт особу испред НИО за комуникацију са надлежним аналитичарем Министарства, а ради праћења реализације уговора, на формулару који достави Министарство.

Члан 6.

Обавеза Руководиоца НИО је да сачини, потпише и до 20. јануара 2027. године достави Министарству, у писаној и електронској форми, извештај о раду НИО (укључује и извештај о законитом и наменском располагању буџетским средствима примљеним у 2026. години), кога чине:

1) Текстуални део, према формулару чији садржај је одређен Уредбом о нормативима и стандардима расподеле средстава акредитованим научноистраживачким организацијама ("Службени гласник РС", број 90/19, 96/23, 110/23, 16/24 и 4/26), као и према свим даљим обавештењима или упутствима Министарства.

2) Финансијски део, који садржи:

2.1. Месечне евиденције из члана 4. тачка 2) овог уговора;

2.2. Документацију којом се доказује законито и наменско трошење буџетских средстава примљених са раздела Министарства по овом уговору, а нарочито:

2.2.1. потписани документ истраживача да су примили накнаде за научноистраживачки рад исплаћене НИО за те намене на основу овог уговора;

2.2.2. копије уговора и финансијска документација које се односе на набавку услуга лица која нису истраживачи из Прилога 2. овог уговора и изјаву о прихватању потписаног извештаја пружаоца услуга о обављеним активностима;

2.2.3. фактуре за набавку опреме, уз које се поред овере од стране НИО и аналитичке картице/извода, доставља и копија уговора о куповини опреме, пријемница, картица опреме са инвентарским бројем и контакт подацима лица које непосредно дужи опрему;

2.2.4. документација о аконтацији и коначном обрачуну утрошка средстава за путовање у иностранство и у земљи истраживача ангажованих у НИО, као и за путовање и боравак у Републици Србији истраживача из иностранства са образложењем основа за њихово ангажовање;

2.2.5. копија плана јавних набавки НИО за 2026. годину са документацијом о спроведеним јавним набавкама (копије уговора о набавци добара/услуга; тендерска и друга документација о примењеним прописима о јавним набавкама у поступку конкретне набавке добара/услуга у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2026. године),

односно потписана и оверена изјава руководиоца НИО да не постоји обавеза примене прописа о јавним набавкама, уз навођење законског основа који ту примену искључује;

3) Писану изјаву у односу на трошкове приказане/документоване у извештају као финансиране буџетским средствима у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2026. године по овом уговору (нпр. накнаде за научноистраживачки рад или поједине истраживачке активности; трошкови одласка на научне скупове; публикавање научних радова и/или монографија, куповина/закуп научноистраживачке или друге опреме; материјални трошкови истраживања и др.), која садржи:

3. 1. наводе да за исте намене ни у једном делу нису обезбеђена друга средства из буџета Републике Србије или других извора, односно

3. 2. наводе о висини, извору, структури и начину учешћа других средстава у суфинансирању научноистраживачког рада НИО у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2026. године (нпр. из буџетских са других раздела; по другим програмима из Закона или Закона о фонду за науку Републике Србије и Закона о иновационој делатности; из сопствених средстава НИО; из средстава по основу учешћа у међународним пројектима, и сл.).

Изјаву из става 1. ове тачке потписује руководилац НИО.

У случају да НИО средства за материјалне трошкове истраживања из члана 2. тачка 3) овог уговора, није у могућности да из оправданих образложених разлога реализује целокупна средства у текућој години, а започела је поступак, дужна је да поднесе образложени захтев Министарству за давање претходне писане сагласности да део средства пренесе и реализује у наредној години, и да уз захтев приложи спецификацију са роковима реализације и документацију о започетом поступку.

Члан 7.

Министарство се обавезује да:

1) средства намењена за остваривање научноистраживачког рада НИО у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2026. године уплати НИО према одредбама овог уговора, посебним решењима, а у складу са ликвидним могућностима буџета Републике Србије - раздео Министарства;

2) да средства по основу корективног коефицијента за изврност за научноистраживачки рад истраживача у научном звању исплаћује месечно, уз редовно месечно решење о исплати средстава за научноистраживачки рад, према јавно објављеној Коначној листи научно изврских истраживача, утврђеној према Упутству за рангирање истраживача у научним звањима за утврђивање корективног коефицијента изврности, које је саставни део Уредбе о измени Уредбе нормативима и стандардима расподеле средстава акредитованим научноистраживачким организацијама ("Службени гласник РС" број 4/26). Исплата додатка за изврност извршиће се кумулативно за месеце које претходе утврђивању коначне листе, уз редовно месечно решење о преносу средстава НИО. Исплата додатка по основу корективног коефицијента за изврност за научноистраживачки рад, врши се према посебном списку истраживача у научном звању а чија се основна зарада исплаћује у целини из средстава за научноистраживачки рад (Прилог 2а).

3) на одговарајући начин, а и на основу извештаја из члана 6. овог уговора прати остваривање и реализацију научноистраживачког рада и врши оцену резултата.

4) одлучи о прекиду или обустави финансирања по основу овог уговора, делимично или у целини, на основу резултата контроле наменског трошења буџетских средстава, због незадовољавајућих резултата научноистраживачког рада или са неког другог оправданог и образложеног основа.

У случају престанка рада, неиспуњености услова из Закона или статусних промена НИО, Министарство одлучује о начину и условима финансирања по овом уговору.

Члан 8.

Министарство прати реализацију научноистраживачког рада НИО на основу годишњег Извештаја о раду. Министарство ће вршити проверу спровођења овог уговора непосредним увидом на терену у свакој појединачној НИО са или без посебне најаве, а с чим у вези може захтевати и додатне извештаје за одређени временски период који одреди у свом писаном захтеву. Извештаји обухватају реализацију научноистраживачке делатности финансиране из буџета, средстава Фонда за науку Републике Србије, међународних пројеката, пројеката сарадње са привредом и других извора.

Надлежни матични научни одбор разматра Извештај о раду научноистраживачке организације и даје мишљење Министарству. Руководилац НИО, приликом достављања извештаја предлаже један матични научни одбор за евалуацију Извештаја.

Члан 9.

У случају недостављања или достављања нетачних података и/или ненаменског коришћења средстава које НИО не отклони у року од 15 дана од дана пријема писаног упозорења Министарства, Министарство покреће поступак једностраног раскида овог уговора.

Уколико дође до драстичног и неотклоњивог поступања супротно обавезама утврђеним овим уговором, са последицама од значаја и за наменско трошење буџетских средстава, Министарство ће затражити и повраћај ненаменски утрошених средстава, са припадајућом затезном каматом.

Члан 10.

Измене и допуне овог уговора врше се путем писаног анекса који закључују уговорне стране.

Овај уговор је сачињен у 5 (пет) истоветних примерака, од којих су 3 (три) за Министарство, а 2 (два) за НИО.

У Београду, 05.02.2026. године

Евиденциони број: 451-03-33/2026-03/ 200004

УГОВОРНЕ СТРАНЕ:

ЗА ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА У
БЕОГРАДУ

Др Горан Башић, Директор

ЗА МИНИСТАРСТВО

Академик Бела Балинт
Министар

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ,
ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И
ИНОВАЦИЈА**

**ПРИЛОГ 1
План рада НИО од 1. ЈАНУАРА ДО 31.
ДЕЦЕМБРА 2026. ГОДИНЕ**

Прилог 1 биће достављен у другом документу

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ,
ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И
ИНОВАЦИЈА**

**ПРИЛОГ 2А
СПИСАК ИСТРАЖИВАЧА У НАУЧНИМ
ЗВАЊИМА СА КОРЕКТИВНИМ
КОЕФИЦИЈЕНТОМ ИЗВРСНОСТИ**

УГОВОРНИ ПЕРИОД: 01.01.2026.
- 31.12.2026.

РЕДНИ БРОЈ ИМЕ ПРЕЗИМЕ ЗВАЊЕ

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА

КОРЕКТИВНИ
КОЕФИЦИЈЕНТ
ИЗВРСНОСТИ

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ**
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ,
ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И
ИНОВАЦИЈА

ПРИЛОГ 3
ИЗНОСИ РЕЖИЈСКИХ И МАТЕРИЈАЛНИХ
ТРОШКОВА ИСТРАЖИВАЊА

УГОВОРНИ ПЕРИОД: 01.01.2026.
- 31.12.2026.

- 1) РЕЖИЈСКИ ТРОШКОВИ У ИЗНОСУ ОД 64,165,080 ДИНАРА КОЈИ ОБУХВАТАЈУ: ТРОШКОВЕ РАДА ЛИЦА ЗАПОСЛЕНИХ КОД НИО КАО СТРУЧНО, АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕХНИЧКО И ПОМОЋНО ОСОБЉЕ, УКЉУЧУЈУЋИ И ТРОШКОВЕ ПОВЕЋАНОГ ОБИМА РАДА БИБЛИОТЕКАРА И ЛИЦА ДЕЛЕГИРАНИХ КАО НИО УРЕДНИЦИ, ТРОШКОВЕ НА ИМЕ ДОЛАСКА НА РАД И ОДЛАСКА СА РАДА ИСТРАЖИВАЧА (УКОЛИКО СЕ ИСТИ НАПЛАЋУЈЕ), ТРОШКОВЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ВОДЕ, ГРЕЈАЊА И ОСТАЛИХ ВРСТА КОМУНАЛНИХ ТРОШКОВА И УСЛУГА ТРЕЋИХ ЛИЦА, ТРОШКОВИ ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ ОБЈЕКТА КОЈИ КОРИСТЕ И НЕОДЛОЖНЕ САНАЦИЈЕ ОБЈЕКТА И ДРУГИ НЕОПХОДНИ ТРОШКОВИ ПОСЛОВАЊА.
- 2) МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ ИСТРАЖИВАЊА У ИЗНОСУ ОД 2,493,279 ДИНАРА (КОЈИ СУ У ФУНКЦИЈИ ИСТРАЖИВАЊА И ОДНОСЕ СЕ НА: НАБАВКУ ПОТРОШНОГ МАТЕРИЈАЛА, СИТНЕ ОПРЕМЕ И СИТНОГ ИНВЕНТАРА, ТРОШКОВЕ СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА ИСТРАЖИВАЧА, ТРОШКОВЕ ДИСЕМИНАЦИЈЕ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА И ОСТАЛИ НЕОПХОДНИ ТРОШКОВИ У ВЕЗИ СА ИСТРАЖИВАЊИМА, ОДНОСНО РЕАЛИЗАЦИЈОМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА НИО.

Република Србија

МИНИСТАРСТВО НАУКЕ,
ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И
ИНОВАЦИЈА

ПЛАН РАДА ЗА 2026. ГОДИНУ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Назив НИО

Институт друштвених наука

Адреса НИО

Краљице Наталије 45, Београд

Име и презиме одговорног лица

Горан Башић

Матични број

07003277

ПИБ

100043856

Датум последње акредитације

25.01.2022.

2. РАСПОЛОЖИВИ РЕСУРСИ НА КРАЈУ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Укупан број запослених

94

Број административно-техничког и помоћног особља

12

Канцеларијски, магацински и помоћни простор у м²

1787 м²

Навести ко је власник простора и удео власништва (описно)

Влада Републике Србије - простор је додељен на коришћење Министарству науке, технолошког развоја и иновација

Лабораторијски простор у м²

0 м²

Навести број лабораторија у НИО. За сваку лабораторију навести назив, да ли је акредитована и у којој области (описно)

немамо лабораторије

Земљиште у арима

0

3. ПОДАЦИ О ИСТРАЖИВАЧИМА НА КРАЈУ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Број запослених истраживача у звању истраживач - приправник

20

Број запослених истраживача у звању истраживач - сарадник

10

Број запослених истраживача у звању научни сарадник

23

Број запослених истраживача у звању виши научни сарадник

16

Број запослених истраживача у звању научни саветник

21

Број запослених истраживача у звању сарадник у настави

0

Број запослених истраживача у звању асистент

0

Број запослених истраживача у звању асистент са докторатом

0

Број запослених истраживача у звању доцент

0

Број запослених истраживача у звању ванредовни професор

- 1
Број запослених истраживача у звању редовни професор
 1
Број истраживача чији је повратак из иностранства планиран у наредној години
 3
Број истраживача страних држављана
 0
Број планираних студијских боравака или усавршавања у иностранству
 9
Број планираних студијских боравака страних истраживача у НИО
 3
Број истраживача који ће докторирати у наредној години
 3
Број истраживача ангажованих на пројектима Фонда за науку
 25
Број истраживача ангажованих на пројектима Фонда за иновациону делатност
 2
Број истраживача ангажованих на пројектима из програма међународне билатералне сарадње
 13
Број истраживача ангажованих на међународним мултилатералним пројектима
 18
Број запослених стручних сарадника
 0
Број запослених виших стручних сарадника
 0
Број запослених стручних саветника
 3

Листа истраживача који ће се вратити из иностранства (име и презиме истраживача, институција из које се враћају, разлог боравка у иностранству - усавршавање, школовање, рад на пројекту)

Др Ивана Арсић-неплаћено одсуство до 22. јануара 2026. године ради реализације стипендије и рада на пројекту 101104439- CONVERAS који финансира Horizon-Marie Sklodowska Curie Actions(MSCA)-2022-PF-01-01.Пројекат се реализује на Универзитету у Барселони.

4. ПОДАЦИ О РЕЗУЛТАТИМА ИСТРАЖИВАЊА НА КРАЈУ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ (ИСКАЗУЈЕ СЕ УКУПАН БРОЈ РЕЗУЛТАТА НА НИВОУ НИО, БЕЗ ПРЕКЛАПАЊА)

M11	M12	M13	M14	M15	M16
0	0	5	10	0	0

M21a	M21	M21+	M22	M23	M24	M24+	M26	M27
8	8	0	15	25	29	0	0	0

M31	M32	M33	M34
6	0	10	30

M41	M42	M43	M44	M45	M46	M47
0	8	0	0	20	0	0

M51	M52	M53	M54	M56	M57
25	7	7	0	0	0

M61	M62	M63	M64	M67	M68	M69
0	0	5	20	0	0	0

M70
3

M81	M82	M83	M84
0	0	0	0

M91	M91a	M92	M93	M94	M95	M96	M97	M98
1	0	0	0	0	0	0	0	0

M101	M102	M103	M104	M105	M107	M108	M109	M110	M111	M112
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

M121	M122	M123	M124
2	1	2	0

5. ПОДАЦИ О ИНВЕСТИЦИЈАМА

Износ планираних капиталних инвестиција у наредној години (преко 50.000 евра у објекте или опрему)
12800000 Дин.

Навести намену и изворе инвестиција (описно)

У оквиру плана рада Института друштвених наука за 2026. годину предвиђена су значајна капитална улагања усмерена на унапређење инфраструктурних услова рада и јачање истраживачких капацитета Института, у складу са савременим захтевима научноистраживачког процеса. За санацију магацинског простора Библиотеке Института друштвених наука планирана су средства у износу од 8.500.000 динара. Ови радови представљају наставак активности започетих крајем 2023. године, које због обима и сложености нису у потпуности окончане у претходном периоду. Планирани захвати обухватају комплетне грађевинске радове, укључујући статичку и функционалну санацију простора, потпуну замену дотрајалих хидроизолационих инсталација ради спречавања продора влаге и заштите библиотечког фонда, као и реконструкцију електроинсталација у складу са важећим техничким и безбедносним стандардима. Посебан сегмент инвестиције односи се на увођење савременог вентилационог система, чиме се обезбеђују стабилни микроклиматски услови неопходни за дугорочно очување књижне грађе, архивске документације и истраживачке опреме. Уређење магацинског простора обухватиће и функционалну реорганизацију складишних капацитета, што ће омогућити ефикасније управљање фондом и његову доступност истраживачима. Извор финансирања ових радова је Министарство науке, технолошког развоја и иновација. Поред инфраструктурних улагања, планирана је и набавка рачунарске и истраживачке опреме у износу од 4.000.000 динара, финансирана из средстава Министарства науке, технолошког развоја и иновација, уз делимично пројектно финансирање. Ова инвестиција има стратешки карактер, имајући у виду убрзану примену вештачке интелигенције, напредне аналитике података и дигиталних алата у савременим друштвеним истраживањима. Набавка савремене хардверске опреме – укључујући радне станице високих перформанси, серверску инфраструктуру и пратећу мрежну опрему – представља предуслов за развој и примену методолошки захтевних истраживачких приступа, као што су обрада великих скупова података, моделирање друштвених процеса, као и интеграција AI-алата у анализу јавних политика и друштвених феномена. У ширем смислу, капиталним инвестицијама Института друштвених наука могу се обухватити и улагања у дигиталну истраживачку инфраструктуру, унапређење библиотечко-информационог система, модернизацију простора намењених истраживачком раду, као и опремање лабораторија за примену нових технологија у друштвеним наукама. Оваква улагања не представљају само техничко унапређење, већ директно доприносе квалитету научноистраживачког рада, међународној конкурентности Института и његовој способности да одговори на савремене изазове у области друштвених истраживања.

6. НАУЧНИ СКУПОВИ ДО КРАЈА НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Број организованих националних научних скупова на којима је НИО главни организатор

5

Број организованих интернационалних научних скупова на којима је НИО главни организатор

7

Број организованих вебинара

15

Број организованих радионица

38

7. ПРОЈЕКТИ - ПОДАЦИ О ПЛАНИРАНИМ ПРОЈЕКТИМА ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

Број поднетих пријава пројеката Фонду за науку

11

Навести назив/е програма

Програм Идеје

Број уговорених пројеката Фонда за науку у којима је НИО координатор

1

Навести назив/е програма

Програм: Призма Пројекат: Population dynamics under environmental challenges in Serbia

Број уговорених пројеката Фонда за науку у којима је НИО партиципant

0

Навести назив/е програма

Број текућих пројеката Фонда за науку на крају наредне године

11

Навести назив/е програма

Програм ИДЕЈЕ

Број поднетих пријава пројеката Фонду за иновациону делатност

3

Навести назив/е програма

Collaborative Grant Scheme Стартап центри

Број уговорених пројеката Фонда за иновациону делатност у којима је НИО координатор

3

Навести назив/е програма

Collaborative Grant Scheme Стартап центри

Број уговорених пројеката Фонда за иновациону делатност у којима је НИО партиципant

0

Навести назив/е програма

Број текућих пројеката Фонда за иновациону делатност на крају наредне године

3

Навести назив/е програма

Collaborative Grant Scheme Стартап центри

Број поднетих пријава међународних пројеката из мултилатералне сарадње

14

Навести назив/е програма

Током 2025. године Институт друштвених наука поднео је укупно 14 пријава пројеката у оквиру мултилатералних програма међународне сарадње. ИДН као координатор конкурисао на програму: Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV) 1. Strengthening Local capacities & Inclusive Policies – Roma Women’s Health & Environmental Justice in Serbia ИДН као партиципant конкурисао на следећим пројектима: HORIZON EUROPE: 1. DRIVING INNOVATION IN THE EUROPEAN SOCIAL SURVEY INFRASTRUCTURE(ESS-INNOVATE) 2. LAND4HOUSING: Unlocking the role of land and landownership for enabling available, affordable, accessible and adequate rural housing 3. AURA- The Autonomy and Understandin for Resilient Ageing: A Hibrid Modelling Framework for Frailty Management in Europe’s Ageing Population 4. IN-MIND- From Education to Employment: Strengthening Mental Wellbeing COST – European Cooperation in Science and Technology 1. Stigma in Health Research: Enhancing Definition, Measurement, and Practice 2. Advancing Transformational Leadership for Climate Action 3. THYMPACT – Thriving together for Young workers’ Mental health in a digitalised workplace 4. No Net Land Take: Terminology, Governance, and Instruments. 5. Knowing Landownership: Institutions, Data and Practices 6. Public Participation in Climate and Environmental Policy Making-(PARTICEP). 7. Promoting the social and economic participation of national minorities 8. EU COST CA 21143 TRAFADY- Transnational Family Dynamics in Europe ERAZMUS+ 1. Centres of Vocational Excellence (CoVE) Наведени број представља пројекцију засновану на тренутној фази евалуације и досадашњем искуству Института у овим програмима.

Број поднетих пријава пројеката из програма међународне билатералне сарадње

0

Навести државу/државе

Број уговорених међународних пројеката из мултилатералне сарадње у којима је НИО партиципant

13

Навести назив/е програма

Планирано је да током 2026 године, ИДН као партиципant уговори следеће пројекте: HORIZON EUROPE: 1. DRIVING INNOVATION IN THE EUROPEAN SOCIAL SURVEY INFRASTRUCTURE(ESS-INNOVATE) 2. LAND4HOUSING: Unlocking the role of land and landownership for enabling available, affordable, accessible and adequate rural housing 3. AURA- The Autonomy and Understandin for Resilient Ageing: A Hibrid Modelling Framework for Frailty Management in Europe’s Ageing Population 4. IN-MIND- From Education to Employment: Strengthening Mental Wellbeing COST – European Cooperation in Science and Technology 5. Stigma in Health Research: Enhancing Definition, Measurement, and Practice 6. Advancing Transformational Leadership for Climate Action 7. THYMPACT – Thriving together for Young workers’ Mental health in a digitalised workplace 8. No Net Land Take: Terminology, Governance, and Instruments. 9. Knowing Landownership: Institutions, Data and Practices 10. „Public Participation in Climate and Environmental Policy Making” (PARTICEP). 11. Promoting the social and economic

participation of national minorities 12. EU COST CA 21143 TRAFADY- Transnational Family Dynamics in Europe ERAZMUS+ 13. Centres of Vocational Excellence (CoVE)

Број уговорених пројеката из програма међународне билатералне сарадње

0

Навести државу/државе

Укупан број текућих међународних пројеката из мултилатералне сарадње на крају наредне године

6

Навести назив/е програма

Пројекти који су уговорени током 2025. године и чија се реализација наставља током 2026. године, у којима је Институт друштвених наука координатор:: 1. FRANET, the multi-disciplinary research network of the European Union Agency for Fundamental Rights- програм EU Fundamental Rights Agency 2. Fostering the adoption and implementation of Green Public Procurement procedures- Програм INTERREG IPA ADRION 2021–2027 ИДН партиципатор: 3. Shared Visions: Building Sustainable and Inclusive Cooperative for Visual Artists in Europe- програм Creative Europe 4. Guiding Youth Workers: Supervision for Growth- Програм Erasmus+ programme 5. Ethics in dementia- програм COST ACTION- European Cooperation in Science and Technology 6. Socially and Environmentally harmonized HYDRopower Operations SE-HYDRO- програм HORIZON EUROPE -CL5-2025-02-D3-04 – Development of hydropower technologies and water management schemes allowing for win-

Број пројеката финансиран од стране Центра за промоцију науке

0

Број пројеката уговорен са буџетски другим организацијама које се финансирају средствима из буџета

3

Навести називе организација

Европско друштвено истраживање (ESS)- Министарство науке, технолошког развоја и иновација SAIGE пројекат, НИТРА & Светска банка- Предикција туристичког развоја АП Војводина-Светска банка и буџет владе АП Војводине

Број индустријских пројеката уговорених и финансираних од приватног сектора

1

Планирана међународна сарадња. Навести програме за које ће се припремити предлози пројеката

Институт друштвених наука планира интензивно учешће у међународним истраживачким програмима, пре свега кроз припрему и подношење пројектних предлога у оквиру програма Horizon Europe, COST, ERASMUS +, CERV и FRA. Посебан фокус биће на јачању постојећих партнерстава и развоју нових конзорцијума у областима друштвених неједнакости, јавних политика, здравља, миграција и дигиталне трансформације. Планирани пројекти: о FRANET 2027-2031, the multi-disciplinary research network of the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) о Improving the quality of public health and social services for marginalized – IPA cross-border

Планирана сарадња са привредом

У Плану рада Института друштвених наука планиране активности са привредом усмерене су на јачање трансфера знања и повезивање истраживачких капацитета Института са конкретним развојним потребама тржишта. Први правац односи се на сарадњу са фирмом AGRO LEA и оснивање start-up/spin-off иницијативе Public Wave, чији је циљ комерцијализација емпиријских истраживања јавног мњења, друштвених трендова и евалуације политика. Кроз Public Wave ИДН ће развијати истраживачке услуге и аналитичке алате применљиве у привреди и локалном развоју, уз очување академских стандарда и јасну раздвојеност научних и тржишних активности. Посебан значај имаће укључивање младих истраживача и развој напредних методолошких приступа. Други правац обухвата планирани развој истраживања у области предикција туризма као привредне гране. ИДН ће развијати интердисциплинарне моделе за анализу и предвиђање туристичких токова, понашања туриста и социо-економских ефеката туризма на локалне заједнице. Сарадња са привредом и јавним сектором омогућиће примену ових истраживања у планирању одрживог и инклузивног туристичког развоја, уз јачање друштвеног и економског утицаја Института.

Планирана сарадња са другим академским институцијама

Институт ће наставити сарадњу са универзитетима и научним институтима у Србији, региону и Европској унији, кроз заједничке пројекте, истраживачке мреже и размену истраживача, посебно у оквиру међународних и националних истраживачких програма.

Планирано учешће у реализацији програма других министарстава и организација

Током 2025. године Институт друштвених наука уговорио је пројекат Public Wave: A Digital Platform for Monitoring Public Policy Outcomes in Real Time and Surveying Public Opinion у оквиру програма SAIGE, у којем Институт има улогу координатора, а чија је реализација планирана током 2026. године. Поред тога, током 2025. године поднете су две пројектне пријаве чија се реализација планира током 2026. године: 1. Assistant for Inclusive Verbal and Action Support (AIVAS) 2. Predictive and Inclusive Tourism Development Scenarios in Vojvodina (INCLUSCAPE)

8. ОДБРАЊЕНИ ДОКТОРСКИ И МАСТЕР РАДОВИ У НАРЕДНОЈ ГОДИНИ

Број планираних одбрана мастер радова који су рађени у НИО

0

Број планираних одбрана докторских радова који су рађени у НИО (коришћена је истраживачка инфраструктура НИО)

3

9. НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

Број истраживача укључених у наставне активности

5

Број менторства за мастер радове

2

Број менторства за докторске радове

3

Број учешћа у комисијама за одбрану мастер радова

2

Број учешћа у комисијама за одбрану докторских радова

2

10. ПЛАНИРАНА ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ У НАРЕДНОЈ ГОДИНИ

Број објављених стручних публикација у издању НИО у папирном или дигиталном формату (без М11, М12, М41 и М42)

28

Навести називе публикација

-Good and Bad Practices in Housing Law and Policy – Good and Bad Practices in Housing Law and Policy, Edward Elgar Publishing. -From Abandoned Farmland to Afforestation: Legal and Spatial Perspectives on Land Consolidation in Serbia, Land Use Policy -Nationalism, Clientelism, and Green Transition: Econativism and Environmental Politics in Pljevlja, Montenegro - Culturalized bilateral conditionality in the EU enlargement framework for the Western Balkans - Prospects for utilizing intangible cultural heritage in the reconciliation and stabilization agenda” Journal of Southeast European and Black Sea Studies -Legal Perspectives of Serbia’s Healthcare Digitalization: COVID-19 as a Catalyst for Change, Review of European and Comparative Law - COVID-19 Aftereffect: New Health Needs and Public Health, Review of European and Comparative Law - Resilience in Labour Regulation: Evaluating Serbia's Post-Pandemic OSH Reform, Review of European and Comparative Law - Legal and ethical challenges in the reform of the Serbian healthcare system in the post-COVID era: Advancing towards a sustainable and digitized healthcare, Review of European and Comparative Law -Obstetrics Violence – medico-legal aspects, Medicine Law and Society "Legal status and protection of medical personnel in armed conflicts - International humanitarian and Labour law perspective, Medicine Law and Society - From Principle to Practice: Climate Justice in Contemporary Climate Change Jurisprudence, Međunarodni problemi -Građanskopравни aspekti kolektivnog stanovanja u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, Pravni Vjesnik -Bilateral conditionality in the Western Balkans EU accession process – (mi)use of heritage and media narratives, Etnoantropološki problemi - Protivpravnost kao uslov vanugovorne odgovornosti (Analiza odgovornosti nosilaca slobodnih profesija) -Pretpostavka krivice u medicinskom pravu -Diskriminacija - afirmativne mere u uporednom pravu, Pravni zapisi -Knjiga sažetaka sa međunarodne konferencije Zdravlje u svim politikama – 20 godina kasnije -Zbornik radova sa međunarodne konferencije International Scientific Conference Book of Thematic proceedings -Inclusive Revolution - The complex role of children in armed conflicts: International legal protection and International Criminal Court jurisprudence - Naknada nematerijalne štete zbog povrede prava na zdravu životnu sredinu -Međunarodno krivično pravo na prekretnici - Knjiga sažetaka sa okruglog stola Srbija i reformisanje instituta odgovornosti Generational Divide in AI Adoption for Academic Writing: Evidence from Serbian Social Scientists Humanities and Social Sciences Communications Trust and Experience: Structural Differences in Public AI Attitudes in the Pre- and Post-ChatGPT Era Trust Over Creepiness: AI Chatbot Perceptions in Balkan Countries Ethics consulting and workplace dilemmas in Serbian organizations, Journal of Business Ethics Aquinas on the preparation of phantasms for abstraction by vis cogitativa, Synthesis philosophica Proficiency and authenticity in personality disorders Rodna ravnopravnost u postjugoslovenskom prostoru Influence of global value chains participation on CO 2 emission Renewable energy consumption and artificial intelligence innovations determinante nameravanog ponašanja potrošača u Srbiji U senci algoritama čovek kultura identitet u doba veštačke inteligencije The rolle of religion and spirituality in modern society

Број објављених стручних публикација у издању НИО у папирном или дигиталном формату (М11, М12, М41 и М42)

10

Навести називе публикација

1. Дејан Масликовић: Дигитална трансформација и инклузија особа са инвалидитетом у савременом друштву 2. Маријана Максимовић: Управљање људским ресурсима и економски развој 3. Ивана Остојић: Интегрисање зелене економије циркуларне економије и био економије у стратешки оквир одрживости 4. Тамара Рајић: Одрживо понашање потрошача у домену одевања-детерминанте баријере и модалитети 5. Иван Маринковић: Анализа промена у узроцима смрти у последњих 75 година 6. Сања Златановић: Ментално здравље и радна права у ери дигитализације-изазови, могућности и перспективе 7. Ивана Стјеља, Софија Николић Попадић: Климатска правда 8. Ранко Совиљ: Правни оквир зелене и дигиталне трансформације тржишта капитала 9. Горан Башић, Где престаје МИ и почиње ОНИ 10. Горан Башић, Бојан Тодосијевић, Јована Зафировић, Марко Јовановић, Ксенија Марковић, Етничка дистанца у Србији 2020/2025

11. КВАЛИТЕТ РАДА

Укупан број цитата истраживача из НИО до краја наредне године (за процену укупних цитата користити

тренутне вредности цитираности на е-науци)

Scopus база цитираности

670

Web of Science база цитираности

406

Укупан број истраживача НИО на листи 10% изврских

6

Укупан број истраживача на Стенфорд листи

0

12. ДИСЕМИНАЦИЈА, ПРОМОЦИЈА И ПОПУЛАРИЗАЦИЈА РЕЗУЛТАТА

Планиране активности у дисеминацији, промоцији и популаризацији резултата истраживања

У 2026. години дисеминација научноистраживачког рада Института друштвених наука представља један од кључних механизма за остваривање научног, друштвеног и институционалног утицаја истраживања која се спроводе у оквиру Института. Полазећи од схватања да научно знање нема пуну вредност уколико остане затворено у уском академском кругу, Институт усмерава своје активности ка систематичном, планираном и вишеканалном преношењу резултата истраживања ка различитим циљним групама: научној заједници, доносиоцима јавних политика, стручњацима у јавном и цивилном сектору, као и широј јавности. Дисеминација у 2026. години биће заснована на јачању научне видљивости Института на националном и међународном нивоу. Посебна пажња посвећује се објављивању резултата истраживања у реномираним домаћим и међународним научним часописима, као и у тематским зборницима и монографијама. Институт ће подстицати отворени приступ научним публикацијама, у складу са европским и националним стандардима, чиме се омогућава шира доступност знања и повећава цитираност и утицај научних радова. Истовремено, дисеминација ће бити снажно усмерена ка доносиоцима јавних политика. Резултати истраживања биће превођени у аналитички обрађене, јасне и применљиве формате, као што су policy brief-ови, тематске анализе и експертски извештаји, намењени министарствима, локалним самоуправама и другим релевантним институцијама. На овај начин Институт доприноси развоју јавних политика заснованих на доказима, посебно у областима социјалне инклузије, људских и мањинских права, демографских и друштвених промена, као и дигиталне трансформације друштва. Значајан сегмент дисеминације односи се и на комуникацију са широм јавношћу. Институт ће у 2026. години наставити да развија јавне дебате, округле столове, конференције, трибине и предавања, са циљем да сложене друштвене теме учини разумљивијим и приступачнијим грађанима. Посебан акценат ставља се на сарадњу са медијима, кроз стручне коментаре, анализе и учешће истраживача у јавним расправама, чиме се јача улога Института као релевантног и поузданог извора знања у јавном простору. У 2026. години биће додатно унапређени и дигитални канали дисеминације. Интернет презентација Института, друштвене мреже и дигиталне публикације користиће се као платформа за представљање истраживачких резултата, пројеката и активности, уз примену савремених алата за визуелизацију података и дигиталну комуникацију. Ово је посебно важно у контексту све веће примене дигиталних и AI-алата у истраживањима, што захтева и нове форме представљања научних налаза. Кроз овако конципиран приступ, дисеминација у 2026. години не представља пратећу активност, већ интегрални део научноистраживачког рада Института друштвених наука, усмерен ка јачању научне изврности, друштвене релевантности и јавне одговорности Института.

13. ПЛАНИРАНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗА НАРЕДНУ ГОДИНУ

Укупан приход НИО

758063373 Дин.

Износ буџетских средстава добијених кроз институционално финансирање

347633403 Дин.

Износ буџетских средстава добијених кроз Фонд за науку

170324702 Дин.

Износ буџетских средстава добијених кроз Фонд за иновациону делатност

0 Дин.

Износ других буџетских средстава

32239518 Дин.

Износ уплаћених средстава из међународних пројеката (унети износ у еврима)

1752506 €

Износ средстава остварених пружањем истраживачко-развојних услуга (комерцијални уговори са привредом, донаторским међународним организацијама, државним органима и сл.)

5000000 Дин.

Планиране активности у циљу побољшања организације, квалитета и ефикасности рада НИО

У 2026. години Институт друштвених наука планира низ активности усмерених на унапређење организације, квалитета и ефикасности рада научноистраживачке организације, полазећи од потребе да се институционални капацитети ускладе са растућим обимом истраживачких активности, захтевима пројектног финансирања и савременим стандардима управљања науком. Посебна пажња биће посвећена унапређењу унутрашње организације рада, кроз јасније дефинисање надлежности, токова одлучивања и координације између научних, стручних и административних јединица. Оваквим приступом тежи се смањењу административних оптерећења истраживача и

повећању ефикасности у реализацији научних и пројектних активности. Истовремено, наставиће се унапређење интерних процедура за планирање, праћење и извештавање о раду, у складу са захтевима надлежних институција и финансијера. Квалитет научноистраживачког рада унапређиваће се кроз јачање интерних механизма стручне контроле, подстицање интердисциплинарне сарадње и систематску подршку истраживачима у припреми и реализацији научних пројеката. Институт ће наставити да развија капацитете за примену савремених методологија, укључујући квантитативне и квалитативне анализе, дигиталне алате и примену вештачке интелигенције у друштвеним истраживањима, што директно доприноси подизању научног квалитета и иновативности. Ефикасност рада НИО биће додатно ојачана кроз унапређење система интерне комуникације, дигитализацију радних процеса и боље коришћење постојећих ресурса. Планиране активности обухватају и континуирано стручно усавршавање запослених, како у научном, тако и у управљачком и административном сегменту, са циљем јачања институционалне одрживости и конкурентности Института. Овим мерама Институт друштвених наука тежи да обезбеди стабилан, ефикасан и квалитетан радни оквир који омогућава дугорочни развој научноистраживачке делатности и јачање његове улоге у националном и међународном научном простору.

14. ИНОВАТИВНОСТ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО У НАРЕДНОЈ ГОДИНИ

Број покренутих спинофова или спинаута

1

Број иновативних решења пренетих преко Канцеларије за трансфер технологија привреди

2

Број лиценцих уговора

0

Укупни приходи по основу лиценцих уговора

0 Дин.

Број поднетих патентних пријава

0

Број услуга које се нуде другим организацијама уз коришћење сопствене истраживачке инфраструктуре

9

Број реализованих услуга другим организацијама коришћењем сопствене истраживачке инфраструктуре

6

Планиране активности у области иновативности и предузетништва

Планиране активности Института друштвених наука у области иновативности и предузетништва у 2026. години представљају наставак стратешког процеса институционалне трансформације усмерене ка јачању применљивости резултата научних истраживања, њиховом систематском повезивању са јавним политикама и развоју одрживих модела комерцијализације знања у друштвеним наукама. Полазна претпоставка ових активности јесте да иновативност у друштвеним наукама не почива искључиво на технолошким решењима, већ на новим начинима организације истраживања, обраде и интерпретације података, као и на активном односу према потребама друштва, институција и тржишта. Током претходних година Институт је развио низ истраживачких и аналитичких капацитета који превазилазе класичан академски оквир и омогућавају њихову примену у области анализе јавних политика, праћења социјалних индикатора и истраживања јавног мњења. У 2026. години фокус ће бити на даљој институционализацији ових капацитета, њиховом повезивању у кохерентан систем и стварању стабилних механизма за њихово коришћење ван ужег научног поља. Кључни сегмент активности у области предузетништва односи се на даљи развој и операционализацију стартапа Public Wave, који је замишљен као spin-off Института друштвених наука. Public Wave представља истраживачко-аналитичку платформу усмерену на пружање услуга у области истраживања јавног мњења, анализе друштвених трендова, мониторинга јавних политика и евалуације социјалних програма, при чему фокус није само на праћењу друштвених процеса, већ и на развоју предиктивних модела који могу да се користе у креирању и унапређењу јавних политика, као и у привреди и другим друштвено релевантним областима. Посебна вредност овог стартапа лежи у чињеници да се ослања на научно утемељене методологије, дугогодишње искуство истраживача Института и интерпретативне моделе развијене у оквиру академских пројеката. Активности у оквиру Public Wave-а, као и друге описане иновативне активности, реализоване су у оквиру SAIGE пројекта Министарства науке, које су одобрене и оцењене као изврсне од стране консултаната Светске банке, Мисије Светске банке и интернационалног евалуационог панела. У 2026. години активности ће бити усмерене на јасно разграничење истраживачких активности које остају у домену основне и примењене науке од оних које се реализују кроз комерцијалне услуге Public Wave-а, уз пуно поштовање принципа интелектуалне својине и институционалних интереса Института. Истовремено, планирано је тестирање одрживог пословног модела који ће омогућити да део прихода остварених кроз овај spin-off буде реинвестиран у развој истраживачке инфраструктуре и подршку младим истраживачима. Посебан сегмент иновативних активности односи се на развој и примену дигиталних алата за анализу и визуелизацију друштвених података. У оквиру поднетих и припреманих пројеката, Институт је развио концепте дигиталних опсерваторијума, индекса социјалне инклузије и алата за континуирано праћење ефеката јавних политика. У 2026. години планира се да ови алати буду додатно унапређени, тестирани у сарадњи са институцијама јавне управе и локалним самоуправама и припремљени за широку примену. Иновативност се у овом контексту огледа и у интеграцији напредних аналитичких приступа, укључујући примену вештачке интелигенције и аутоматизоване анализе великих скупова података, али увек у комбинацији са критичком социјалном

интерпретацијом. Институт друштвених наука у 2026. години не третира дигиталне технологије као циљ сам по себи, већ као средство за продубљивање разумевања друштвених процеса и за унапређење квалитета јавних политика. Значајан део активности биће усмерен и на развој предузетничких компетенција унутар самог Института. То подразумева јачање капацитета истраживача за рад на пројектима који имају комерцијални и иновациони потенцијал, развој интерних процедура за управљање иновацијама и унапређење сарадње са партнерима из јавног, приватног и цивилног сектора. На тај начин, предузетништво се не посматра као спољна активност Института, већ као интегрални део његове мисије.

Датум: 30.12.2025.

Горан Башић

Handwritten signature of Goran Basić in blue ink, written over the printed name.